

Hochman Tibor És A Családja

A családomról készült a kép: én vagyok rajta, a feleségem, Valentyina, előttünk pedig a gyermekeink állnak, Viktor fiam és Natalja lányom. Egy vasárnapi családi séta során csináltattuk a képet, 1970-ben Ungváron. Csak úgy beugrottunk a fényképészhez. Az ember akkoriban még csak nem is álmodhatott saját fényképezőgépről. Miklósnak is adtam egy képet emlékebe, el is vitte magával Izraelbe. Egy gépkocsitelephelyen álltam munkába, először karosszerialakatosként, majd sofőrként dolgoztam. Aztán az utóbbi lett az egész életemre szóló foglalkozásom. A feleségemmel ekkor már egy albérleti szobában laktunk, később pedig a munkahelyem kiutalt nekünk egy építési telket. Két év elteltével már állt a házunk. Jóféle téglaeépület volt, négy szoba meg egy konyha. Bevezettem a vizet és a gázt. Valentyina nagymamája hozzánk költözött, és ott nőttek föl a gyermekeink. Natalja lányom 1955-ben, Viktor fiam 1956-ban született. Otthon természetesen nem tartottuk meg a zsidó ünnepeket. Szovjet ünnepeink voltak: május elseje, november hetedike, a Győzelem Napja, a Szovjet Hadsereg napja és az Újév. A családtagjaim számára ezek voltak a bejáratott ünnepek. Sajnos a családomra kevés figyelmet tudtam fordítani. Sokat kellett dolgoznom, hogy ne szenvedjünk pénzhányban. Gyakran kellett hosszabb utakra mennem, ilyenkor napokig távol voltam. Reggeltől estig dolgoztam, jóformán csak enni és aludni jártam haza. A családi ügyekkel és a gyerekekkel a feleségem foglalkozott. Szerencsére tisztában volt azzal, hogy mindezt nem az én szeszélyem diktálta így, hanem a kényszer. A szabadnapjaim nem mindig estek egybe a feleségem és a gyerekek szabadnapjaival, de ha mégis volt egy kis szabadidőnk, akkor igyekeztük közösen eltölteni. Reggel elmentünk sétálni, moziba vittük a gyerekeket, valamilyen ifjúsági előadásra. Ilyenkor Valentyina valami különösen finomat főzött, ráérősen megebédeltünk, közben beszélgettünk mindenféléről, túlnyomórészt olyan dolgokról, ami a gyerekeket is érdekelte. Este ágyba dugtuk őket, és kettesben vendégségbe vagy színházba mentünk. De csak ritkán adódtak ilyen napok. 1965 szeptemberében eladtuk a házunkat Novoszibirszkben, és átköltöztünk Ungvárra. A gyerekeket beíratuk az iskolába, én sofőrként tudtam elhelyezkedni, a feleségem pedig egy műszergyárban kapott munkát, ahol különböző berendezéseket szereltek össze. Az Ungvárra költözésünkkel új szórakozásunk is akadt, a síelés. A várost szép hegyek övezik, ahol bőven akad lesiklásra alkalmas lejtő. Ha szombaton és vasárnap

nem dolgoztam, és otthon volt a család, gyakran mentünk föl a hegyekbe. Télen síeltünk, tavasszal és ősszel pedig szerettünk nagyokat sétálni a környéken. Ha a szabadságomat sikerült úgy szerveznem, hogy együtt legyen a család, akkor is Kárpátalja valamelyik zugát választottuk pihenésre. A gyermekeim közben felcseperedtek, szovjet iskolatársaikkal együtt úttörők voltak, beléptek a Komszomolba. Mindketten elvégezték a tízosztályos orosz általános iskolát. Ezután a lányom fodrász szakmunkástanuló lett, aztán elhelyezkedett a szakmájában. 1974-ben ment férjhez. Viktor fiam az iskola elvégzése után simán bejutott az ungvári egyetem autó- és traktorgépészeti szakára. Az egyetemen végig kitűnő volt. Diploma után az én korábbi munkahelyemen kezdett dolgozni, diszpécserként. Zsidó lányt vett feleségül.